

Beograd, 30.maj 2017. godine

REFORMA JAVNE UPRAVE U SRBIJI – DOPRINOS CIVILNOG DRUŠTVA I UČEŠĆE GRAĐANA

Javna debata o reformi javne uprave u Srbiji održana je, 30. maja 2017. godine u prostorijama EU info centra u Beogradu. Javna debata pokrenula je brojne teme, zbog čega je zaključeno da je potrebno više prilika za razgovor, kao i da su za uspešnu reformu javne uprave potrebni veći, pre svega ljudski resursi i kontinuitet u sprovođenju uz uključivanje civilnog društva i građana.

Ljubica Marković, vođa tima EU info centra, otvorila je debatu, na kojoj su govorili Ljiljana Uzelac iz Sektora za razvoj dobre uprave Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave (MDULS), Danka Bogetić programski menadžer za reformu javne uprave Delegacije Evropske unije u Srbiji, Miloš Đinđić, programski menadžer za Dobru upravu Centra za evropske politike i Jelena Ribać, menadžerka projekta „Partnerstvom do dobre Javne uprave“ Evropskog pokreta u

Srbiji. Debatu, u kojoj su učestvovali predstavnici institucija, civilnog društva i zainteresovani građani, moderirao je Ivan Knežević, zamenik generalnog sekretara Evropskog pokreta u Srbiji.

Ivan Knežević pojasnio je da je tema debate pokrenuta sa idejom da osvetli proces reforme javne uprave (RJU) jer od njega zavisi primena zakona, vladavina prava i kvalitet javnih usluga. On je naglasio i da od kvaliteta primene zakona, zavisi kvalitet članstva u Evropskoj uniji.

Ljiljana Uzelac, istakla je da je MDULS najotvorenije ministarstvo u regionu prema rezultatima istraživanja „Regionalni indeks otvorenosti“, te da ima dobra iskustva uključivanja građana i predstavnika civilnog društva u zajednički rad. Posebno je naglasila važnost građenja sinergije i zajedničkog rada državnih organa i organizacija civilnog društva na reformi javne uprave, jer se na taj način dobija i povratna informacija od građana. U skladu sa tim, MDULS planira da ugradi sve naučene lekcije u novi Akcioni plan za Strategiju reforme javne uprave za period od 2018. godine do 2020. godine, u čije će kreiranje direktno biti uključeno i civilno društvo.

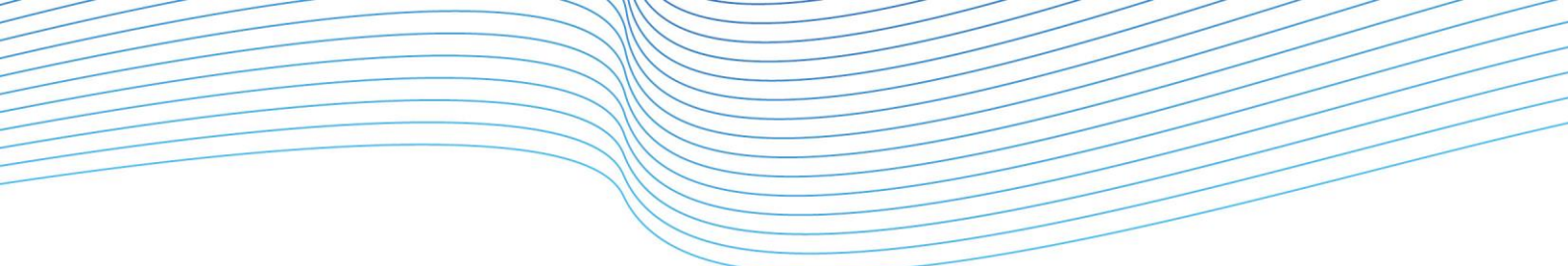
Danka Bogićević predstavila je ukratko aktivnosti Delegacije Evropske unije u Srbiji u okviru podrške procesu RJU u Srbiji. Koliko je RJU važna za proces pristupanja Evropskoj uniji (EU) govori činjenica da ova oblast predstavlja jedan od tri stuba procesa pristupanja EU, te da upravo kroz reformu javne uprave Srbija treba da dostigne standarde EU koji se odnose na dobru vladavinu i dobro ekonomsko upravljanje. Ona je takođe istakla da radne grupe, poput posebne radne grupe za reformu javne uprave koju čine predstavnici Evropske komisije i zvaničnici iz Srbije, kao i kontinuirano ulaganje sredstava EU, takođe pokazuju značaj koji reformi javne uprave pridaje EU. „Proces reformi je dugotrajan i samo kontinuitet može da pomogne da se izgradi dobra javna uprava“ smatra ona, i dodaje da se podrška EU može očekivati i ubuduće.

Miloš Đinđić smatra da je MDULS od 2014. godine učinilo sve kako bi se organizacije civilnog društva ravnopravno uključile u proces reforme javne uprave, što je važno jer se na taj način dobijaju povratne informacije, komentari i sugestije koji mogu da doprinesu izradi boljih planova i strategija. On je istakao da je do sada napravljen dobar osnov saradnje MDULS i organizacija civilnog društva u samoj strukturi za koordinaciju procesa RJU ministarstva, ali je naglasio i značaj saradnje u okviru samog civilnog društva u odnosu na postojeće mehanizme. U tom smislu ukazao na postojanje WEBER platforme koja omogućuje takvu saradnju i umrežavanje, posebno iz ugla SIGMA mehanizama EU za praćenje napretka RJU u zemljama Zapadnog Balkana, kako na nacionalnom tako i regionalnom nivou. Đinđić je istakao uverenje da će vremenom vrata državne i javne uprave biti sve otvorenija i da očekuje nastavak dobre saradnje.

Jelena Ribać istakla je pružanje javnih usluga kao jedan od najvažnijih aspekata reforme javne uprave koji nije dovoljno vidljiv a najdirektnije je vezan za svakodnevni život građana, i naglasila potrebu za njihovim većim uključivanjem kako bi se proces reforme u ovom delu uskladio sa njihovim potrebama. Reforma javne uprave jeste prioritet u procesu pristupanja EU, a na potrebu da taj proces bude otvoren i usmeren na građane, ukazuju i SIGMA principi koji se odnose na kvalitet i dostupnost javnih usluga.

„Građani kao glavni finansijeri i korisnici javnih usluga neretko nisu svesni svojih prava na kvalitetne javne usluge, a takođe i načina na koji mogu da doprinesu reformi javne uprave i unapređenju javnih usluga u skladu sa svojim potrebama pružanjem povratnih informacija“ smatra Ribać. Projekat „Partnerstvom do dobre JAVne uprave“ upravo ima za cilj da omogući građanima priliku da reaguju povratnim informacijama o kvalitetu javnih usluga, zbog čega je pokrenuta i kampanja „JA u centru pažnje“ i portal www.mojauprava.rs.

Nakon uvodnih izlaganja panelista, publika je usmerila diskusiju na probleme neefikasnosti institucija, neadekvatne obuke kadrova zaposlenih u javnoj upravi, nedostatka informatičke pismenosti, korupcije i velikog uticaja politike u odabiru kadrova. Istaknuta je potreba obuka i podizanja svesti državnih službenika da svoj posao obavljaju informisano, kvalitetno, pošteno, savesno i u korist građana. Učesnici su navodili i primere pristupa i sistema iz okruženja i Evrope u kojima su efikasno rešeni ovi elementarni problemi.

Vladimir Andrić, iz Instituta ekonomskih nauka, istakao je političku volju i kvalitet kadrova kao uslove za bolju javnu upravu, i dodao da je samu svest čoveka teško menjati, da građani često ne žele da daju povratne informacije o određenim uslugama i da civilno društvo treba da ide ka tome da objasni građanima zašto je bitna dobra javna uprava.

Ljiljana Uzelac se potrudila da pruži što više odgovora na mnogobrojan pitanja iz publike, naglasivši da se MDULS od 2014. godine bavio samo državnom upravom na centralnom nivou, dok rad na reformi javne uprave sa kojom se građani susreću – javna uprava na lokalnom nivou tek sada počeo. „Mali pomaci se već vide, ali tek smo na početku reforme“ rekla je Uzelac, i spomenula neke primere aktivnosti koje je ministarstvo pokrenulo, poput ispita i provera znanja i sposobnosti zaposlenih u javnoj upravi, funkcionalne analize organizacije javne uprave, itd.

Danka Bogetić dodala je da je potreban kontinuitet u radu kako bi se došlo do dobre javne uprave i videli rezultati u dužem roku, ali da je evidentno da je trenutni broj ljudi u ministarstvu nedovoljan da bi reforma mogla da se izvede u potpunosti.

Miloš Đinđić je istakao da je, pored međunarodnih indikatora koji su svakako važni pokazatelji, bitno imati povratne informacije od građana, te dodao da bi bilo idealno omogućiti građanima da nakon kontakata sa službenicima, bilo uživo ili online, ostave svoj utisak ili komentar.

Jelena Ribać se složila sa komentarom da je podizanje svesti kod građana težak poduhvat, ali naglasila da je upravo informisanje o načinima na koje mogu da ostvare svoja prava i da utiču na određene procese ono što dovodi do promene svesti i ponašanja u svakom pa i u kontekstu RJU.

Ivan Knežević je zaključio da bi i građani i organizacije civilnog društva voleli da vide da administracija reaguje na njihove primedbe i predloge, te da na tome još treba da se radi.